

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.274/2012/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Bacsá Judit ügyvéd ügyintézésével a dr. Bacsá Judit Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt I.rendű felperes neve (címe) I. rendű, II.rendű felperes neve (címe) II. rendű, III.rendű felperes neve (címe) III. rendű és IV.rendű felperes neve (címe) IV. rendű felpereseknek, a dr. Győrffy István ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (címe) alperessel szemben jóhírnév megsértése miatt indított perében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 5.P.21.136/2011/6. számú ítélete ellen az alperes részéről 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét részben megváltoztatja, és mellőzi a jóhírnév megsértésének megállapítását az alperes „és most Munkaügyi Bíróságon vagyunk, és olyan cégeknél, a 93-tól, 96. december 30-ig egyáltalán nincs a Nyugdíjbiztosítónál semmilyen jövedelemmel kapcsolatos beadványuk”, valamint az „ennek a cégnek az ügyvezetőinél dolgoztam 15 éven keresztül... ez a cég az, aki most engem közel 30 éves, 33 éves munkaviszony után...” kijelentései miatt. Mellőzi az alperes eltávolítását a további jogsértéstől és a le nem rótt kereseti illeték megtérítésére történő kötelezését, míg egyebekben az első fokú ítéletet helyben hagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű felperesnek 25 000 (huszonötezer) Ft, míg a II-IV. rendű felpereseknek személyenként 10 000 (tízezer) Ft másodfokú perkiöltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az alperes az I. rendű felperes ügyvezetőinek - a II-IV. rendű felperesek - érdekeltségébe tartozó cégeknél dolgozott 15 éven át, így az **"E" Kft.**-nél, majd a **"T" Kft.**-nél és végül a **'RT' Kft.**-nél (utóbb **"Zs" Kft.**), ahol a munkaviszonyát 2008. augusztus hó 6. napjával rendes felmondással megszüntették. Az alperes a felmondás jogellenességének megállapítását kérte a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság előtt, mely perben a keresetét jogerősen elutasították (1.M.880/2008/7., 4.Mf.21.022/2009/3.).

Az alperes 2009. szeptember hó 24. napján a **"X tv"** **„y”** című műsorában **"M"** néven többek között az alábbiakat mondta:

„J”ról telefonálok, megyéből. Lényeg az, hogy 15 évet dolgoztam egy Kft.-nél. Olyan helyzetbe kerültem sajnos 15 év után, a cég felmondott és én is beleestem abba, hogy felmondtak. A munkaügyi bíróságnál áll a dolgunk, mert a 15 évemből mindössze 5 évet igazolt le a cég, most kell utólag beszereznem, bejárnom APEH-ot, a Nyugdíjbiztosítástól kezdve mindent. Nincsenek az éveim úgymond leigazolva. Képzeld el nincsenek leigazolva. 93-tól - 96. december 30-ig egyáltalán nincsen a Nyugdíjbiztosítónál semmi jövedelemmel kapcsolatos beadványuk. Nyilvántartás. Öt évig bejelentettek egy **....-i** céghez, amiről én nem is tudtam, és képzeld el 33 éves munkaviszonnyal rendelkezem, most leszek 50 éves kereskedelem, vendéglátás és akkor voltam bejelentve egy **....-i** céghez, ahol a munkáltató, tehát a cégvezetők meghamisították az aláírásomat, mindent ami létezett egy világon.

Képzeld el, egy **....-i** cégnél voltam bejelentve, hogy ki írta alá az én nevemben a munkaszerződésemet, nem tudom, nem tudhatom. A cég tagad a világon mindent, de már a Nyugdíjbiztosítótól akkor a Magánnyugdíj Pénztárnál nem tettek eleget a kötelezettségeknek és mindössze öt évet, az utolsó öt évet igazolta le a cég. Én ki is mondom a cégeknek a nevét. Ez most, ami leigazolta az utolsó öt évet, a **'RT' Kft.** **"J"**, és mondom a nagy.....", biztos hallja, hogy, ismeri pálinkát. Lényeg az, hogy ennek a cégnek az ügyvezetőinél dolgoztam 15 éven keresztül. Ez a cég az, ami most engem közel 30 éves, 33 éves munkaviszony után. Öt évig voltam, úgy tudtam, a **"T" Kft.**-nél."

Ezt követően a felperesek az alperest 4 rendbeli nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalmozás vétségével vádolták meg, amelynek folytán a Nyíregyházi Városi Bíróság az alperest bűnösnek mondta ki 4 rendbeli rágalmozás vétségében az alábbi kijelentések miatt:

- „15 évet dolgoztam egy Kft.-nél, 15 év után a cég felmondott, a munkaügyi bíróságon áll a dolgunk, mert a 15 évemből mindössze 5 évet igazolt le a cég. Most kell utólag beszereznem, bejárnom az APEH-ot, a Nyugdíjbiztosítótól kezdve mindent. Nincsenek az éveim úgymond leigazolva."
- „Képzeld el, nincsenek leigazolva, kezdtem ennél a Kft.-nél 1993. évben, 2007. február 13. napjáig dolgoztam, de ugye a cégek neve mindig változott, tudja miért, mentegettük a vagyont ide-oda. Én álomban sem gondoltam volna, hogy ilyen megtörténhet."

- „Öt évig bejelentettek egy-i céghez, amiről én nem is tudtam, ahol a munkáltatók, tehát a cégvezetők meghamisították az aláírásomat, mindent ami létezett egy világon."
- „Képzeld egy-i cégnél voltam bejelentve, hogy ki írta alá az én nevemben a munkaszerződéseimet, nem tudom, nem tudhatom. A cég tagad a világban mindent, a Nyugdíjbiztosítónál, akkor a Magán-nyugdíjpénztárnál nem tettek eleget a kötelezettségeknek, és mindössze öt évet, az utolsó öt évet igazolta le a cég."

A felperesek a keresetükben kérték a jogsértés megállapítását, valamint az alperest az I. rendű felperes javára 2 000 000 Ft, míg a II-IV. rendű felperesek javára személyenként 500 000 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a 6. sorszám alatt meghozott ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felpereseknek a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogait a 2009. szeptember hó 24. napján a **"X tv"** **"y"** című interaktív, élő, telefonos műsorában azon tények állításával, hogy

- „**"J"**ről telefonálok,..... megyéből. Lényeg az, hogy tizenöt évet dolgoztam egy kft-nél. A tizenöt évemből mindössze öt évet igazolt le a cég... most kell utólag beszereznem, bejárnom APEH-ot, a Nyugdíjbiztosítótól kezdve mindent. Nincsenek az éveim úgymond leigazolva."
- „Képzeld el, nincsenek leigazolva, kezdtem ennél a kft-nél 1993. évben, 2007. február 13. napjáig dolgoztam, de ugye a cégek neve mindig változott, tudja miért, mentegettük a vagyont ide-oda... és most Munkaügyi Bíróságon vagyunk, és olyan cégeknél, a 93-tól, 96. december 30-ig egyáltalán nincs a Nyugdíjbiztosítónál semmiféle jövedelemmel kapcsolatos beadványuk."
- „Öt évig bejelentettek egy-i céghez, amiről én nem is tudtam... 33 éves munkaviszonnyal rendelkezem, most leszek 50 éves... és akkor voltam bejelentve egy-i céghez, ahol a munkáltató, tehát a cégvezetők meghamisították az aláírásomat, mindent ami létezett egy világon."
- „Képzeld egy-i cégnél voltam bejelentve, hogy ki írta alá az én nevemben a munkaszerződéseimet, nem tudom, nem tudhatom. A cég tagad a világban mindent, a Nyugdíjbiztosítótól akkor a magán-nyugdíjpénztárnál nem tettek eleget a kötelezettségeknek, és mindössze öt évet, az utolsó öt évet igazolta le a cég. És ki is mondom a cégek nevét **'RT' Kft.** **"J"**, és mondom a nagy, biztos hallja, hogy, ismeri pálinkát."
- „Ennek a cégnek az ügyvezetőinél dolgoztam 15 éven keresztül... ez a cég az, aki most engem közel 30 éves, 33 éves munkaviszony után...".

Az alperest a további jogsértéstől eltiltotta és kötelezte őt, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 1 000 000 Ft, a II. rendű felperesnek 300 000 Ft és a IV. rendű felperesnek 500 000 Ft kártérítést, valamint a felpereseknek 106 222 Ft perköltséget, amelyet meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívására 102 000 Ft le nem rótt kereseti illetéket.

Határozatának indokolása szerint a jóhírnév sérelmét jelenti, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel. Az üzleti hírnév sérelmét jelenti minden valóságos ténynek olyan színben való feltüntetése, amelyből arra lehet következtetni, hogy az illető cég nem megbízható üzlettárs, a látszat ellenére ténylegesen nem rendelkezik a nyugodt és kiegyensúlyozott üzletmenethez szükséges feltételekkel.

Az alperes valótlan tényként állította, hogy a 15 munkaviszonyban töltött évéből mindössze az utolsó öt évet igazolták le. Maga ismerte el, hogy a nyugdíjának megállapításához a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság mind a 15 évet megállapította és elfogadta, mint munkaviszonyban töltött időt. Valótlanul állította azt is, hogy öt évig egy-i céghez jelentették be, amiről ő nem is tudott, mert ő-i céghez nem volt bejelentve. Valótlanul állította, hogy a cégvezetők meghamisították az aláírását, mert az iratokhoz fénymásolatban csatolt munkaszerződéseken az aláírását a sajátjának ismerte el.

Az alperes azt alappal állította, hogy 1993. szeptember hó 1. napjától 1996. december hó 31. napjáig az **"E" Kft.** részben szolgáltatott adatot, viszont ebben az időszakban a foglalkoztatott egyes dolgozókra vonatkozóan a társadalombiztosítási szerv felé adatszolgáltatási kötelezettség nem volt. Azt azonban valótlanul állította, hogy a nyugdíjbiztosító és a magánnyugdíjpénztár felé nem tettek eleget a kötelezettségeknek, és a cég mindössze az utolsó öt évet igazolta le. A **"T" Kft** a foglalkoztatás első napjától az utolsóig teljesítette az alperes vonatkozásában fennálló bejelentési és befizetési kötelezettségét.

Az alperes nem véleményt nyilvánított és nem értékítéletet alkotott a felperesek tevékenységéről, hanem őket sértő valótlan tényeket állított, amelyek azt a látszatot keltették, hogy ők okiratot hamisítanak, bevallási, befizetési kötelezettségüket elmulasztják és vagyonmentést hajtanak végre.

..... megyében elnevezéssel öt cég működik, amelyek egyaránt a II-IV. rendű felperesek érdekeltségébe tartoznak. Valamennyi cég tevékenysége a I.rendű felperes alaptevékenységéhez és néven forgalmazott közismert pálinkához kapcsolódik. A "... márkanev országosan ismert és elismert. Az alperes sértő kijelentései a felperesek negatív megítélését eredményezték, az üzleti kapcsolataikat és a megítélésüket negatív módon befolyásolták, amiért az elsőfokú bíróság a jogsértést megállapította.

Az alperesi jogsértés tárgyi súlya jelentős volt. Köztudomásúnak tekintendő tény, hogy kedvezőtlen társadalmi megítélést vont maga után a **"X tv" "y"** című műsorában az alperes által elhangzott valótlan tényállítás-sorozat, ami a társadalom jelentős részében a felperesek negatív megítélését váltotta ki, akik emiatt magyarázkodásra kényszerültek saját személyükben és munkatársaik által. Emiatt az elsőfokú bíróság az alperest a további jogsértéstől eltiltotta és őt elégtétel adására kötelezte az I. rendű felperes, valamint az azt leginkább képviselő II. és IV. rendű felperesek javára, akik közül a II. rendű felperes a televízióban elhangzottakról történt tudomásszerzést követően orvosi ellátásra is szorult. Az elsőfokú bíróság figyelemmel volt arra, hogy az alperes valótlan tényállítása nagy nyilvánosság előtt, főműsoridőben, széles körben vált ismertté, mely műsort a környező

országokban is nézték. A III. rendű felperes kártérítés iránti keresetét az azt megalapozó körülmények hiányában elutasította. Az alperest a nagyobb arányú pervesztessége alapján marasztalta a felperesek perköltségében és a le nem rótt illetékben.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet részbeni megváltoztatásával a kereset teljes körű elutasítását kérte. Álláspontja szerint az alperes kijelentései alapján a felperesek nem voltak beazonosíthatóak, és az sem tekinthető köztudomásúnak, hogy ki pálinka gyártója. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a büntetőeljárásban meghozott ítélet alapján állapította meg a tényállást, amely még nem jogerős és nem is köti a polgári per bíróságát. Az valós állítás volt a részéről, hogy öt évig egy-i gazdasági társaságnál volt bejelentve, amit az APEH igazolás is alátámaszt. Abból a körülményből, hogy ez a-i székhelyű gazdasági társaság adta be az alperes adóbevallását, az is következik, hogy annak rendelkeznie kellett munkaszerződéssel, amit az alperes nem írt alá. Az megállapításra került, hogy a gazdasági társaságok az adatszolgáltatási kötelezettségüknek részben nem tettek eleget, ami miatt nem valótlan állítás az, hogy az alperes évei nincsenek leigazolva. Szintén valós állítása volt, hogy az egyes cégek neve változott változatlan felállás mellett.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az első fokú ítélet helybenhagyását kérték annak helyes indokai alapján és hivatkozással az alperessel szemben folyamatban volt büntetőeljárás jogerős befejeződésére.

Az ítélet tábla a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a felperesek keresetét részben elutasító rendelkezését. A fellebbezést kis részben találta alaposnak a következők szerint:

Az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítási eljárás lefolytatását követően megállapított tényállásával és az abból levont jogi következtetésekkel az ítélet tábla túlnyomórészt egyetértett.

Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az általa tett „nyilatkozatból” a felperesek nem voltak beazonosíthatóak.

A Ptk. 85. §-ának (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat - a (2) és (3) bekezdésekben foglaltak kivételével - csak személyesen lehet érvényesíteni. Az általános személyiségi jogi perekre is irányadó PK 13. számú állásfoglalás szerint igényel az léphet fel, akire a közlemény nevének megjelölésével vagy egyéb módon utal, vagy akinek személye a sérelmezett nyilatkozatból felismerhető.

Az alperes az I. rendű felperest hangsúlyozottan nevesítette, a II-IV. rendű természetes személy felperesek esetében pedig a cégvezetők - és nem a tagok - elnevezést használta, melyből ők egyértelműen azonosíthatóak voltak, ekképp keresetösségi joggal is rendelkeztek.

Időközben az alperes ellen folyamatban volt büntetőeljárás a Nyíregyházi Törvényszék 1.Bf.307/2011/4. számú végzésével - mely az első fokú ítéletet helybenhagyta -

befejeződött. A büntetőbírószak tehát az alperest a rágalmozás vétségében elmarasztalta. A rágalmozás vétségét az követi el, aki valakiról, más előtt a becsület csorbítására alkalmas tényt állít vagy híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ.

A becsület a személyről a társadalomban kialakult értékítélet, amelynek kedvezőtlen megváltoztatása a becsület sérelmét jelenti.

A köznyelvben a hírnév, a becsület, az emberi méltóság rokonértelmű szavak, közöttük az eltérés inkább csak fokozati, a személyiség értékelésének egy-egy mozzanatát tükrözi. A hírnév a személy értékeléséhez alapul szolgáló tényállítások valódiságára vonatkozik. A jogsértőként megállapított tényállítások vonatkozásában kifejtett jogi indokolását az ítéletábra az elsőfokú bíróságnak az alábbiak kivételével osztotta. Részben megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét, mellőzve a rendelkező részből azt, hogy „1993-tól 1996. december 30-ig egyáltalán nincs a nyugdíjbiztosítónál semmiféle jövedelemmel kapcsolatos beadványuk”, ugyanis az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában maga is kifejtette, hogy az **"E" Kft.** az alperes vonatkozásában erre az időszakra nem közölt jövedelemadatokat.

Mellőzte az ítélet rendelkező részéből az „ennek a cégnek az ügyvezetőjénél dolgoztam 15 éven keresztül..., ez a cég az, aki most engem közel 30 éves, 33 éves munkaviszony után...” kijelentés jogsértő voltának a megállapítását is. Ez a mondat se nem valótlán, se nem sértő, hovatovább az élőbeszéd fésületlenségéből következően nyelvtanilag sincs értelme (hiányzik az állítmány), ebből következően a jogsértés megállapíthatóságára sem volt alkalmas.

Ugyancsak mellőzte az ítéletábra az indokolásból az alperes további jogsértéstől történő eltiltását. A Pp. 215. §-a értelmében a döntés nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, illetőleg az ellenkérelmen. A felperesek a Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti megállapítást és az e) pontja alapján nem vagyoni kártérítést kértek. Eltiltásra kötelezés iránt kereseti kérelem nem került előterjesztésre, így az erre vonatkozó döntés már túlterjeszkedett a felperesek kereseti kérelmén.

A nem vagyoni kárösszegszerűsége vonatkozásában a fellebbezés indokolást nem tartalmazott, azonban az elsőfokú bíróság által megállapított nagyságrend megfelel a kialakult bírói gyakorlatnak és alkalmas a felpereseket ért sérelem kompenzálására azzal, hogy a II. rendű felperes esetében az indokolásból mellőzi a nem vagyoni kárösszegszerűségénél figyelembe vett orvosi ellátást, ugyanis erre vonatkozóan az okozati összefüggés fennállta nem bizonyított.

A leírtak miatt az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a fentiek szerint részben megváltoztatta a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján, s egyúttal mellőzte az alperes kötelezését a le nem rótt kereseti illeték megtérítésére (amelynek a pervesztességéhez igazodó összege helyesen amúgy is 108 000 Ft lett volna), mivel részére ugyan az első fokú ítélet meghozatala után került a személyes költségmentesség engedélyezésére sor, ám azt megelőzően őt az elsőfokú bíróság a szükséges tájékoztatással nem látta el. A felperesek pervesztességéhez igazodó le nem rótt kereseti illeték a költségmentesség

bírószági alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 15. §-ának (1) bekezdése alapján maradt az állam terhén.

Az alperes a fellebbezési eljárásban túlnyomó részben lett pervesztes, ezért a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése szerint köteles a jogi képviselővel eljáró felperesek javára perköltséget fizetni, amelynek összegét az ítéltábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja (I. rendű felperes), illetve a (3) bekezdése (II-IV. rendű felperesek) és az (5) bekezdése alapján állapította meg; a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul. A le nem rótt fellebbezési eljárási illeték a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és a 14. §-a (alperes), illetve a 15. §-ának (1) bekezdése (felperesek) alapján az állam terhén marad.

Debrecen, 2012. szeptember hó 13. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, dr. Riczu András sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő